YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)
11 päivänä tammikuuta 1996 *

Asiassa C-89/95 P,

D, Euroopan yhteisöjen komission entinen virkamies, edustajanaan asianajaja Eric Boigelot, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Louis Schiltz, 2 rue du Fort Rheinsheim,

valittajana,

jossa valittaja vaatii muutoksenhaussaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (neljäs jaosto) asiassa T-549/93, D vastaan komissio (Kok. H., s. II-43) 26.1.1995 antaman tuomion kumoamista,

muuna asianosaisena:

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies Ana Maria Alves Vieira, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja D. A. O. Edward sekä tuomarit P. Jann (esittelevä tuomari) ja L. Sevón,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

julkisasiamies: M. B. Elmer,
kirjaaja: R. Grass,

kuultuaan julkisasiamiestä,

on antanut seuraavan

määräyksen

1 D on tehnyt yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 24.3.1995 jättämällään hakemuksella EY:n tuomioistuimen perussäännön 49 artiklan ja EHTY:n tuomioistuimen ja Euratomin tuomioistuimen perussääntöjen vastaavien määräysten mukaisesti valituksen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 26.1.1995 asiassa T-549/93, D vastaan komissio (Kok. H., s. II-43) antamasta tuomiosta, jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi valittajan tekemän kumoamiskanteen, joka koski 30.9.1993 tehtyä komission päätöstä, jossa kantajalle määrättiin henkilöstösääntöjen 86 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaisesti kurinpitorangaistuksena viraltapano, poistamatta tai vähentämättä oikeutta virkamieseläkkeeseen.

2 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa D:n ja komission välisen riidan perustana olevien seikkojen osalta seuraavaa:

"1. Kantaja nimitettiin 28.4.1988 komission F:llä sijaitsevan Tyynen valtameren edustuston päälliköksi, ja hän hoiti siellä tehtäviään marraskuuhun 1991 asti. Kantaja toimi 1.12.1991 lähtien komission edustuston päällikkönä Sambiassa. Aikaisemmin hän oli toiminut neuvonantajana ja sittemmin komission edustuston päällikkönä useissa eri maissa.

2. F:n edustustossa helmikuussa 1993 tehdyn komission edustustojen yleisen tarkastuksen yhteydessä tarkastajille esitettiin tiettyjä kantajaa koskevia syytöksiä siltä ajanjaksolta, jolloin kantaja oli toiminut edustuston päällikkönä. Nämä syytökset (ks. tarkastajien Wolff ja Long kertomus, vastineen liite 3, ja M:n, C:n ja T:n tarkastajille esittämät selvitykset, vastineen liite 4) koskivat pääosin edustuston naispuolisten työntekijöiden sukupuolisesta häirinnästä tekemiä valituksia ja viranhoitoon liittyviä rikkomuksia, erityisesti aiheettomia ja syrjiviä maksusuorituksia tietyille henkilöstöön kuuluville, sekä yleisesti virheellistä henkilöstöhallintoa ja komission varojenhallintoa.

3. Henkilöstö- ja hallintoasioiden pääosaston pääjohtaja — — ilmoitti nimittävänä viranomaisena kantajalle 4.5.1993 häntä koskevan kurinpitomenettelyn aloittamisesta.

4. Kun kantajaa oli kuultu 26.5.1993, nimittävä viranomainen pidätti hänet virantoimituksesta 28.5.1993 tekemällään päätöksellä Euroopan yhteisöjen henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 88 artiklan mukaisesti siten, ettei kantaja kuitenkaan menettänyt oikeuttaan palkkaan.

5. Nimittävä viranomainen määräsi 2.6.1993 henkilöstö- ja hallintoasioiden pääosaston neuvonantajan 'järjestämään F:llä asuvien todistajien kuulemisen nimittävän viranomaisen toimitiloissa ja tarkastamaan virantoimituspaikan'. Kantajaa rikkomuksista syyttäviä henkilöitä ja muuta henkilöstöä kuultiin 7.—13.6.1993. Muita kantajan kanssa aikaisemmin työskennelleitä virkamiehiä ja muuhun henkilöstöön kuuluvia kuultiin 18.6.—2.7.1993.

6. Nimittävä viranomainen ilmoitti kantajalle aikomistaan jatkotoimenpiteistä 29.6.1993 ja toimitti asian 9.7.1993 päivätyllä kertomuksella kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi (vastineen liite 5). Tässä kertomuksessa kantajan väitetään syyllistyneen komission F:n edustuston päällikkönä toimiessaan tähän edustustoon palkattujen paikallisten naispuolisten työntekijöiden sukupuoliseen häirintään. Kertomuksessa ei mainita 'vakavia viranhoitoon liittyviä rikkomuksia', joihin kantajan oli aiemmin väitetty syyllistyneen, koska nimittävä viranomainen katsoi, että — — 'ottaen huomioon väitteiden luonteen ja niihin liittyvät todisteet, (se) ei katso tarpeelliseksi tässä vaiheessa saattaa asiaa tältä osin kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi'.

7. Kurinpitolautakunta suositti 27.7.1993 päivätyssä lausunnossaan, otettuaan huomioon kaikki asiakirja-aineistoon liitetyt asiakirjat ja kuultuaan asianajajansa avustamaa kantajaa ja komission tarkastajaa, että nimittävä viranomainen 'määrää D:lle henkilöstösääntöjen 86 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaisen kurinpitorangaistuksen eli viraltapanon, poistamatta tai vähentämättä oikeutta eläkkeeseen'. Kurinpitolautakunnan järjestämässä kuulemistilaisuudessa kantaja vaati täydentävän tutkimuksen järjestämistä, jossa kantajalla olisi tilaisuus lausua mielipiteensä erityisesti kolmen — — henkilön ja lääkinnällisen asiantuntijan väitteistä. Kurinpitolautakunta hylkäsi tämän vaatimuksen.

8. Kuultuaan uudelleen kantajaa 29.7.1993 nimittävä viranomainen ilmoitti hänelle kirjeitse 30.7.1993, että se oli 'päättänyt hyväksyä kantajan vaatimuksen kantajan ja kaikkien kolmen kantajaa rikkomuksista syyttävän henkilön kuulemisesta ennen kantajaa koskevan kurinpitomenettelyyn liittyvän päätöksen tekemistä. Näistä lähiviikkoina pidettävistä kuulemisista saadut tulokset täydentävät kurinpitolautakunnan 27.7.1993 antamaa lausuntoa, ja ne liitetään asiakirja-aineistoon'.

9. Kantajaa ja kolmea kantajaa rikkomuksista syyttävää henkilöä kuultiin näiden asianajajien ja nimittävän viranomaisen edustajan läsnäollessa.

10. Nimittävä viranomainen kuuli kantajaa viimeisen kerran 15.9.1993 henkilöstösääntöjen liitteen IX 7 artiklan mukaisesti.

11. Tämän menettelyn päätyttyä nimittävä viranomainen määräsi 30.9.1993 tekemällään päätöksellä kantajalle rangaistuksena 1.12.1993 lähtien viraltapanon, poistamatta hänen oikeuttaan eläkkeeseen. Nimittävä viranomainen totesi päätöksessään pääasiallisesti, että seikat, joista kantajaa syytetään, sellaisina kuin ne ilmenevät häirinnän kohteiden/uhrien kertomuksista, ovat hyvin vakava virhe ja rikkovat yleisesti sovellettavaa oikeutta, eikä niitä voida puolustella kantajan terveydentilalla eikä millään muullakaan seikalla."

3 Valittaja nosti 25.10.1993 kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa. Nimittävä viranomainen hylkäsi nimenomaisesti 23.2.1994 tekemällään päätöksellä valittajan tekemän oikaisuvaatimuksen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kanteen 26.1.1995 antamallaan tuomiolla.

4 Tätä tuomiota vastaan tehdyssä valituksessa valittaja vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antaman tuomion ja hyväksyy valittajan alkuperäisen kanteen eli kumoaa 30.9.1993 tehdyn komission päätöksen ja 23.2.1994 tehdyn nimittävän viranomaisen päätöksen ja tämän vuoksi toteaa, että komission on otettava valittaja takaisin samoihin tehtäviin ja saatettava taannehtivasti voimaan valittajan entinen virka-aste, palkkataso ja peruspalkka riidanalaisen päätöksen voimaantulopäivästä, ja että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaa vastaajan maksamaan valittajalle erääntyneen palkan ja korvaukset, joihin valittajalla on oikeus, ja jotka olisi pitänyt maksaa tälle 1.12.1993 ja asian ratkaisupäivän väliseltä ajalta, lisättynä kahdeksan prosentin laillisella vuotuisella korolla, lasketttuna jokaisen palkkaerän eräpäivästä, ja velvoittaa komission joka tapauksessa korvaamaan oikeudenkäyntikulut molemmissa oikeusasteissa.

5 Komissio katsoo valitusta koskevissa huomautuksissaan, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi tai että se ainakin on perusteeton.

6 Työjärjestyksen 119 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuin voi milloin tahansa hylätä valituksen, jos valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat tai jos valitus on selvästi perusteeton, ilman, että sen tarvitsee järjestää suullista käsittelyä.

7 Valittaja esittää valituksensa tueksi kaksi valitusperustetta.

Ensimmäinen valitusperuste

8 Ensimmäisessä perusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on katsonut sukupuolista häirintää koskevat väitteet toteennäytetyiksi. Valittajan mukaan esitetyt todistajankertomukset eivät oikeuta tekemään tällaista johtopäätöstä. Tosiasiassa komission esittämä asiakirjavihko sisälsi ainoastaan häirinnän kohteiden/uhrien esittämät väitteet ja muut sellaisten henkilöiden lausunnot, jotka myönsivät, etteivät he olleet paikalla väitettyjen seikkojen tapahtuessa. Valittajan mukaan tuomiossa sekoitetaan toisiinsa "väitteet ja näyttö", kun siinä katsotaan, että asianosaisten esittämät todistajankertomukset, jotka eivät missään tapauksessa ole puolueettomia, riittävät näyttämään toteen sukupuolisen häirinnän. Valittajan mukaan tämä on näytettävä toteen itsenäisesti väitteistä riippumatta, kuten käy valittajan mukaan ilmi naisten ja miesten suojelusta ja kunnioittamisesta työssä 27.11.1991 tehdystä komission suosituksesta 92/131/ETY ja erityisesti sen liitteestä, jossa annetaan käytännön ohjeet sukupuolisen häirinnän torjumiseksi (EYVL L 49, s. 1).

9 Tämän osalta on todettava, että päinvastoin kuin valittaja väittää, edellä mainittuja käytännön ohjeita ei voida tulkita siten, että niissä kiellettäisiin ottamasta huomioon näyttönä syytöksiä esittävien osapuolten kertomukset. Väitettyjen seikkojen todenperäisyyden ratkaiseva viranomainen arvioi täysin itsenäisesti, onko sille esitetyt seikat näytetty riittävästi toteen.

10 Riittää kun todetaan, että kuten valituksen kohteena olevan tuomion 69—72 kohdassa on esitetty, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole perustanut ratkaisuaan ainoastaan kolmen häirinnän kohteen todistajankertomuksiin kantajan käyttäytymisestä, vaan sen antama ratkaisu perustuu myös siihen, että nämä kertomukset on esitetty kolmeen kertaan ja ne vastaavat toisiaan kaikilta osin, ja siihen, että nämä kolme henkilöä ovat valittaneet samanaikaisesti samantyyppisestä käyttäytymisestä samoin kuin siihen, että useat henkilöt ovat todistaneet naisten kauhistumisen kantajan päällekarkausten jälkeen ja siihen, että nämä samat henkilöt ovat voineet tehdä muita tähän liittyviä huomioita.

11 Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se olisi jättänyt noudattamatta todistustaakkaa koskevia sääntöjä ja yleisiä periaatteita. Tästä seuraa, että valittajan ensimmäinen valitusperuste on tältä osin selvästi perusteeton.

12 Valittajan muiden väitteiden eli sen osalta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on arvioinut näytön virheellisesti, on muistutettava, että EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan ja EHTY:n ja Euratomin perustamissopimusten vastaavien määräysten mukaisesti päätöksiin voidaan hakea muutosta vain oikeuskysymyksiä koskevilta osin. Tätä rajoitusta täsmennetään EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan ensimmäisessä kohdassa ja EHTY:n tuomioistuimen ja Euratomin tuomioistuimen perussääntöjen vastaavissa kohdissa.

13 Lisäksi on muistutettava, että yhteisöjen tuomioistuin on todennut useaan kertaan, että valitus voi perustua vain oikeussääntöjen rikkomiseen eikä tosiseikkojen arvioimiseen ja tämän vuoksi valitus voidaan ottaa tutkittavaksi vain, jos siinä väitetään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ratkaissut asian noudattamatta oikeussääntöjä, joiden noudattamista sen on valvottava (ks. asia C-283/90 P, Vidrányi v. komissio, tuomio 1.10.1991, Kok. 1991, s. I-4339, 12 ja 13 kohta; asia C-346/90 P, F v. komissio, tuomio 8.4.1992, Kok. 1992, s. I-2691, 7 kohta; asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994, Kok. 1994, s. I-667, 10 kohta; asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli ym., tuomio 1.6.1994, Kok. 1994, s. I-1981, 48 kohta).

14 Yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa tutkia valitukseen liittyviä tosiseikkoja, eikä sillä myöskään ole periaatteessa toimivaltaa tutkia ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikkojen perustaksi hyväksymää näyttöä. Kun tämä näyttö on hankittu asianmukaisella tavalla ja koska todistustaakkaa koskevia oikeussääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita samoin kuin näytön arvioimiseen liittyviä menettelysääntöjä on noudatettu, ainoastaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi arvioida, miten sille esitettyjä seikkoja on arvioitava (ks. erityisesti em. asia komissio v. Brazzelli ym., tuomion 66 kohta).

15 Koska yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa valvoa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointia asiasta, on todettava, että valittajan ensimmäiseen valitusperusteeseen liittyvät tätä koskevat väitteet on hylättävä, koska niiden tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Toinen valitusperuste

16 Toisessa perusteessaan valittaja moittii ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se ei ole noudattanut yleisiä oikeusperiaatteita, joiden mukaan kurinpitoasiat on tutkittava puolueettomasti ja että puolustuksen oikeuksia noudatetaan täysin ja ehdottomasti.

17 Tämän valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja esittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole ottanut huomioon sellaisia useiden naisten toteamuksia, etteivät he ole koskaan olleet sukupuolisen häirinnän kohteena valittajan taholta, vaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustanut ratkaisunsa ainoastaan tiettyjen henkilöiden todistajankertomuksiin, selittämättä tai perustelematta mitenkään tätä laiminlyöntiä.

18 Tämän osalta riittää, kun todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut tuomionsa 73 kohdassa, että kantajan mainitsemat, häntä puoltavat

todistajankertomukset eivät missään tapauksessa voi heikentää niiden kertomusten todistusarvoa, joissa kantajaa vastaan esitetään syytöksiä, koska se seikka, että nämä henkilöt eivät ole koskaan olleet sellaisten tekojen kohteena, joista kantajaa syytetään, ei osoita, etteivät tässä tapauksessa kyseessä olevat teot ole tapahtuneet. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siis aivan oikein ottanut huomioon kantajan mainitsemat, häntä puoltavat todistajankertomukset, ja se on riittävästi selostanut, miksi se ei pitänyt niitä riittävänä näyttönä. Tämän vuoksi toisen valitusperusteen ensimmäinen kohta on selvästi perusteeton.

19 Valittaja katsoo toisen valitusperusteensa toisessa osassa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio on puutteellisesti perusteltu, koska siinä ei vastata kantajan väitteeseen, jonka mukaan nimittävä viranomainen selvitti asian vain syyttävien eikä puolustavien seikkojen perusteella. Tämän vuoksi menettelyssä on rikottu syyttömyysolettamaa.

20 Riittää kun todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut valituksen kohteena olevan tuomion 74 kohdassa, että kantaja ei ole vedonnut häntä puoltaviin todistajiin kurinpitolautakunnan noudattamassa menettelyssä, kuten hän olisi voinut tehdä henkilöstösäännön liitteen IX 4 artiklan mukaan. Tämän vuoksi myös toisen valitusperusteen toinen osa on selvästi perusteeton.

Oikeudenkäyntikulut

21 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaisesti asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 70 artiklan mukaisesti yhteisöjen ja niiden henkilöstön välisissä riita-asioissa toimielinten on vastattava omista kustannuksistaan. Kuitenkin työjärjestyksen 122 artiklan toisen kohdan mukaisesti 70 artiklaa ei sovelleta toimielimen virkamiehen tai muuhun

henkilöstöön kuuluvan toimielintä vastaan tekemiin valituksiin. Koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava vastaamaan oikeudenkäyntikuluista tässä oikeusasteessa.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

1) Valitus hylätään.

2) Valittaja velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Annettiin Luxemburgissa 11 päivänä tammikuuta 1996.

R. Grass — kirjaaja

D. A. O. Edward — ensimmäisen jaoston puheenjohtaja